

IRODALMI LÁTOMÁSOK

Csernus Tibor párizsi könyvillusztrációi (1965-1980)

A KOGART Kiállítások Tihany tárlata Csernus Tibor festői életművének egy eddig kevésbé ismert szeletére hívja fel a figyelmet: a festőművész könyvillusztrációiból először láthat átfogó válogatást a hazai közönség. A tárlat Csernus párizsi időszakát felölelve mintegy hatvan mű segítségével mutatja be változatos témájú borítóterveit, könyvillusztrációit a szépirodalomtól kezdve, a bűnügyi és fantasztikus regényeken át egészen a sci-fiig.

Csernus Tibor több mint fél évszázados életműve nemcsak a magyar képzőművészetben tölt be meghatározó szerepet, hanem az egyetemes festészet történetének is szerves részét képezi. Már fiatal korában, Magyarországon külön iskola jött létre körülötte, Párizsban pedig olyan új festői világot alakított ki, amely Európában és a tengerentúlon egyaránt egyedülálló. Csernus 1964 óta egészen 2007-ben bekövetkezett haláláig alkotott a francia fővárosban. A tárlat anyaga műtermi hagyatékából származik, ami 2009-ben került a Kovács Gábor Művészeti Alapítványhoz.

Csernus Párizsban – festőművészi tevékenysége mellett – rövid idő alatt a francia illusztrátorok élvonalába küzdötte magát. Bár ez a munka alkalmazott grafikának minősül, nemcsak megélhetését biztosította, hanem szakmai megbecsülést is hozott számára. Művészi ambíciókról az illusztrációk esetében nem nagyon beszélhetünk, ám ez nem jelenti azt, hogy ne dolgozott volna ki olyan egyedi és karakteres látványvilágot, ami mindig az adott mű esszenciáját tükrözi vissza. Visszaemlékezései szerint a terveket alapos kutató- illetve gyűjtőmunka előzte meg. Ebben felesége, Sylvester Katalin is segített: könyvtári archívumok régi fényképei, grafikái közt keresgéltek, hogy ezekből meríthessen ihletet és képi ötleteket Csernus.

Csernus Tibor keresett és sokat foglalkoztatott grafikus volt, aki több párizsi kiadónak lett az állandó munkatársa. Például, *Camus* kifejezetten ragaszkodott személyéhez, amikor könyveinek illusztrációiról volt szó. Mivel sok borítóterv fűződik a nevéhez, egész sorozatoknak (pl. a *Gallimard* zsebkönyv, illetve különféle sci-fi-szériáknak) arculatát határozta meg. Generációk nőttek fel illusztrációin, és a kései olvasói reflexiók alapján nyugodtan mondhatjuk, hogy szervesen beépültek a nemzedékek vizuális emlékezetébe.

Csernus interjúiban maga is kitért arra, hogy az illusztrálás sokban segítette figurális festészetének kialakításában. A címlaptervek és illusztrációk tehát felfoghatók olyan tanulmányi folyamatnak (tréningnek) is az alakkezelésben, emberábrázolásban, komponálásban, amely hiperrealista korszakának (1970-es évek) technikai hátterét képezte. A másik kölcsönhatás a sci-fi borítóknál (1980-as évek) figyelhető meg: az élénk színkezelés, a visszakaparásos jelleg, a vibráló hatás szürnaturalista korszakának eredményeit veszi elő és alkalmazza mintegy húsz évvel később.

A Tihanyban most látható anyag tehát azért is különösen érdekes és értékes, mert az olajjal, tussal készített kis képeken és a nyomatokon nemcsak Csernus színes fantáziája, vízióteremtő ereje érhető tetten, hanem azok a műhelykísérletek és -tapasztalatok is tanulmányozhatók, amelyek markáns figuratív stílusának kialakulásához vezettek.

KOGART Kiállítások Tihany

8237 Tihany, Kossuth Lajos utca 10.

A kiállítás megtekinthető: 2014. február 23-ig

Nyitva tartás:

november 15-ig minden nap 10:00 – 18:00

november 16-tól péntek-vasárnap 10:00-16:00

Sajtó: 06-30-488-2915 | sajto@kogart.hu

Letölthető fotók: http://www.kogart.hu/letoltes/sajtoanyag/csernus_illusztraciok